

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-02-06
meddelad i
Östersund

Mål nr M 2705-16

SÖKANDE

Akzo Nobel Pulp and Performance Chemicals Aktiebolag

Ombud: Advokat Susanne Åberg Witt-Strömer
Alrutz' Advokatbyrå AB
Box 7493
103 92 Stockholm

SAKEN

Ansökan om ändring av villkor enligt 24 kap. 8 § miljöbalken för bolagets natriumkloratfabrik i Stockvik, Sundsvalls kommun

Koordinater N: 6914300 E: 622425 (SWEREF 99)

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar i deldom 2012-06-19 mål M 1248-09 fastställt villkor enligt följande.

2. Bolaget ska vidta sådana åtgärder att kristallisatorerna ska kunna kylas genom indirekt kylning. Dessa åtgärder ska vara genomförda senast 2017-10-11.

Dok.Id 263975

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: ostersunds.tingsratt@dom.se www.ostersundstingsratt.domstol.se	063-15 06 88	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Akzo Nobel Pulp and Performance Chemicals AB, tidigare Eka Chemicals Aktiebolag, är ett bolag i koncernen Akzo Nobel. Akzo Nobel Pulp and Performance Chemicals bedriver kemisk industriell verksamhet inom industriområdet Stockviksverken i Sundsvalls kommun. Bolaget tillverkar bland annat natriumklorat i en fabrik kallad natriumkloratfabriken.

Natriumkloratfabriken är lokaliserad till den nedre delen av Stockviksverken. I både den nedre och den övre delen finns andra verksamheter som drivs i bolagets regi samt annan verksamhet som bedrivs inom koncernen.

Akzo Nobel Pulp and Performance Chemicals verksamhet bedrivs med stöd av ett tillstånd meddelat av miljödomstolen 2010-05-19 i mål M 1248-09. Miljödomstolen har i deldomen under en prövotid skjutit upp avgörandet av bland annat frågan om villkor för utsläpp till vatten av kylvatten. Mark- och miljödomstolen har därefter i deldom meddelad 2012-06-19 avslutat detta prövotidsförfarande och fastställt följande slutliga villkor som är aktuellt för denna ansökan;

2. Bolaget ska vidta sådana åtgärder att kristallisatorerna ska kunna kylas genom indirekt kylning. Dessa åtgärder ska vara genomförda senast fem år efter att denna deldom vunnit laga kraft.

Deldomen har vunnit laga kraft och åtgärderna för att kyla kristallisatorerna genom indirekt kylning ska vara genomförda senast 2017-07-10.

ANSÖKAN OCH YRKANDE

Bolaget vill ändra villkor 2 genom att tidpunkten för när åtgärderna ska vara genomförda skjuts fram med tre månader så att fabriken inte behöver stoppas för enbart denna installation utan åtgärderna kan genomföras under fabriken årliga stoppvecka i september. Åtgärderna kan inte genomföras när fabriken är i drift.

Om villkoret inte ändras behöver natriumkloratfabriken stoppas för specifikt denna installation senast i början av sommaren så att åtgärderna är genomförda senast 2017-07-10.

Förutom det produktionsbortfall som blir följderna av ett extra stopp innan ordinarie underhållsstopp under hösten får stoppet också konsekvenser för andra anläggningar inom industriområdet.

Vid natriumklorattillverkningen bildas vätgas som en biprodukt och denna vätgas används som råvara i Akzo Nobel Surface Chemistrys produktion och ersätter olja som bränsle i industriområdets ångcentral. Dessa anläggningar har underhållsstopp i september samtidigt som natriumkloratfabriken och om installationen av indirekt kylning genomförs vid underhållsstoppet kommer dessa anläggningar inte att drabbas av bortfallet av vätgas.

Av ovan redovisade anledningar är det en fördel om tidpunkten i villkoret för när åtgärderna ska vara genomförda skjuts fram tre månader. De extra dagar som en tre månaders framflyttning innebär, jämfört med en framflyttning till slutet av september, ger ett visst utrymme om tidsplanen för stoppveckan förskjuts. Anledningen till att åtgärderna inte genomförts vid underhållsstopp före 2017 är att bolaget, efter att domen meddelades 2012 och utifrån vad som framkommit vid den därpå följande mer ingående detaljstudien, har beslutat att genomföra ett betydligt mer omfattande projekt än det bolaget föreslog i prövotidsutredningen. Den förstudie som gjordes 2011 förordade en ombyggnad av befintlig utrustning som var relativt begränsad och som antogs behöva endast en eller två stoppdagar för installationen. Den mer ingående studie som har genomförts efter domen har lett till att projektet blivit betydligt mer omfattande, dels för att mer erfarenhet och kunskap har tillkommit sedan förstudien 2011, dels för att den befintliga utrustningen visat sig vara i sämre skick än vad som tidigare varit känt. Med anledning av det kommer i princip hela vakuumsystemet att bytas ut. Detta innebär att stoppbehovet ökar till minst fem dagar. Ett så långt stopp utöver det ordinarie årliga underhållsstoppet skulle som framgår ovan drabba Surface Chemistrys produktion hårt mitt i dess högsäsong. Ett längre

stopp utanför ordinarie underhållsstopp drabbar även natriumkloratfabriken som inte kommer att kunna producera enligt plan. Bolaget hade planerat att genomföra installationen under det planerade underhållsstoppet hösten 2016 men tidsplanen föll då den person som hade kompetens för uppdraget slutade och bolaget fick söka efter en annan person med kompetens att fullfölja installationen.

Ovan redovisade omständigheter har inte förutsetts när villkoret föreskrevs och bolaget anser att det finns skäl för den ansökta ändringen. Förskjutningen med tre månader torde inte innebära något beaktansvärt men för miljön. Av ovan redovisade skäl ansöker bolaget om följande ändring av villkor 2:

2. Bolaget ska vidta sådana åtgärder att kristallisatorerna ska kunna kylas genom indirekt kylning. Dessa åtgärder ska vara genomförda senast 2017-10-11.

INKOMNA YTTRANDEN

Myndigheten för samhällsnytt och beredskap, Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har avstått från att yttra sig i målet.

Länsstyrelsen har inget att erinra mot att villkor 2 ändras enligt Bolagets förslag och anför följande. Bolaget vill senarelägga installationen med tre månader för att kunna genomföra den under Sitens årliga stoppvecka. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att stoppet samordnas med de andra fabriker på området så att stoppet inte ökar användandet av fossila bränslen vid Sitens ångcentral. Länsstyrelsen anser att en förskjutning av åtgärderna med tre månader är godtagbart då det innebär att stoppet för genomförandet av den indirekta kylningen då ger mindre miljökonsekvenser vid övriga fabriker på området.

Miljönämnden, Sundvalls kommun invänder inte mot att villkor 2 ändras på det sätt som bolaget ansöker om. Miljönämnden yttrade sig 2012-03-07 i den aktuella frågan angående ombyggnad av kristallisatorerna. Nämnden tillstyrkte då de av bolaget föreslagna åtgärderna, som ska medföra minskad risk för utsläpp av klorat och krom. Det hade naturligtvis varit önskvärt att bolaget planerat arbetena i så god

tid att man hunnit genomföra dem inom den beslutade femårsperioden, men några månaders försening bedömer miljökontoret har mycket liten negativ miljöpåverkan. Bolagets ansökan kan därför accepteras.

DOMSKÄL

Bolaget ansöker om ändring av ett villkor med stöd av 24 kap 8 § miljöbalken. Ansökan om ändring föranleds dels av omständigheter som inte förutsågs när villkoret föreskrevs i deldom 2012-06-19 dels av de negativa effekter (miljöeffekter och produktionsrelaterade effekter) som skulle bli följden av oplanerade driftstopp i fabriken om villkoret inte ändras.

Länsstyrelsen och miljönämnden har tillstyrkt bolagets ansökan.

Mark- och miljödomstolen anser att de skäl som bolaget redovisar medger att villkoret med stöd av 24 kap 8 § miljöbalken kan ändras enligt bolagets förslag.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 425)

Överklagande senast den 27 februari 2017. Prövningstillstånd krävs.

Malin Olsson Almquist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Malin Olsson Almquist, ordförande, och tekniska rådet Lars-Gunnar Sjölund.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.